

Thomas Bernhard

Claus Peymann koopt een nieuwe broek en gaat met me uit eten

Opvoeringsrechten Suhrkamp Verlag, Frankfurt am Main 1986

© Copyright Nederlandse vertaling: Tom Kleijn, Rezy Schumacher, 1989

(Een stuk van het jaar)

In Wenen

PEYMANN *nadat hij in een dure winkel op de Graben zes lichte zomerbroeken van de firma Zegna heeft uitprobeerd en tenslotte de tweede heeft gekocht en niet meer uitgetrokken, met zijn oude broek onder de arm, met snelle, maar weloverwogen passen naar de Pestsäule toe*

Een passende broek
kan gelukkiger maken dan al het andere
vindt U ook niet Bernhard

IK *Natuurlijk*

PEYMANN *Enerzijds deze passende broek
anderzijds Richard de Derde aan je hoofd
daar word je toch gelukkig van Bernhard
Zullen we dan een eindje gaan wandelen Bernhard*

ge fascineerd door de nieuwe broek

Repeteren repeteren repeteren Bernhard
dat is het
dat put ons uit natuurlijk
met de broek is het net als met *Winteravondsprookje*
zoals met *Leonce en Lena* is het met de broek

broeken passen put ons natuurlijk uit
Shakespeare repeteren put ons net zo uit
wanneer wij broeken passen put dat net zo uit
als wanneer wij Kleist repeteren of Shakespeare
Wanneer wij een zo goed passende broek aan hebben
een zo lekker zittende broek Bernhard
is dat hetzelfde geluksgevoel
als wanneer wij een lekker zittende Shakespeare
tot stand hebben gebracht
een lekker zittende Kleist
een goed zittende Schiller Bernhard

kijkt naar beneden naar zijn nieuwe broek, staat stil

Ook bij het zitten zit ie goed die broek

doet zogezegd een zitrepitie

Goed niet waar

zit uitstekend

goede zaak niet waar

Wanneer we boven de veertig zijn

kopen we alleen nog maar eersteklas

goedzittende broeken

komt weer overeind

Broeken kopen is altijd een tragedie geweest

Ik weet niet

is het verschrikkelijker Shakespeare te repeteren

of zes broeken te passen Bernhard

ik weet het niet

Deze stad verleidt je tot het kopen van broeken

Ze past toch die broek Bernhard

of niet

met een wanhopig vragende gezichtsuitdrukking

of niet

IK De broek past uitstekend
Zegna maakt de beste broeken
U staat het Italiaanse model het beste
U bent absoluut geen mens
voor het Engelse model
U bent een mens
voor het Italiaanse model Peymann

PEYMANN Denkt u

IK Vanzelfsprekend
in een broek van *Zegna* ziet U er het beste uit

PEYMANN Een paar jaar geleden liep ik nog in lompen rond

IK Voor uw veertigste heeft U in lompen rondgelopen
in de winter bij tweeëntwintig graden onder nul
had U alleen een gerafelde spijkerbroek aan
en een zogenaamd *CocaCola-onderhemd*
tot U *Iphigeneia* geënceneerd heeft in Stuttgart
na *Iphigeneia* was U opeens zeer elegant gekleed
In Parijs heeft U deze verandering doorgemaakt

PEYMANN *gelukkig met de nieuwe broek*

Even serieus Bernhard
staat die broek mij

IK Kleren maken de man Peymann
moet ik de oude broek voor u dragen

PEYMANN Nee

neenee

IK Weet U wat
we gaan in de *Zauberflöte* eten

PEYMANN In de *Zauberflöte*

IK De *Zauberflöte* is een restaurant
waar je prima eet en weinig betaalt

PEYMANN Laten we daar dan maar naar toe gaan Bernhard

IK Ik heb altijd een hekel gehad
aan het kopen van broeken

PEYMANN Ik ook

IK Ik heb bij het passen van broeken
altijd aanvallen van benauwdheid gekregen
Want het is niet alleen *een* broek
die we aanpassen
het zijn er steeds een aantal
vaak heb ik zeven of acht broeken aangepast
en iedere keer heb ik gedacht
ik krijg een attaque in de paskamer

PEYMANN Maar die heeft U niet gekregen

U bent taai Bernhard
ik ken nauwelijks iemand die taaier is
Al tien of vijftien jaar geleden
heeft U gezegd
dat U een attaque krijgt

IK De paskamers voor broeken zijn te klein
daar valt geen adem in te halen
In de paskamers voor broeken
hebben zo veel mensen al een attaque gekregen
vraag het maar aan het vrouwelijk winkelpersoneel
dat zal het U bevestigen
Mensen gaan een winkel binnen
en willen alleen maar een broek passen
en passen er natuurlijk zeven of acht
en ze krijgen een attaque
de kledingmagazijnpaskamerattaque komt het meeste voor

PEYMANN Het is alsof ik

drie dagen en nachten *Winteravondsprookje* heb gerepeteerd

IK Vraagt U het de artsen op de hartbewakingstations
De gedurende het broeken passende optredende dood door hartstilstand
is geen uitzondering
Wanneer wij van grafstenen steeds de doodsoorzaak
konden aflezen
zouden wij regelmatig op de grafstenen
van onverschillig welk kerkhof kunnen lezen
Doodsoorzaak broek passen
Wanneer U eerlijk bent
moet U toegeven
dat dat passen van een broek een mens meer uitput
dan een toneelrepetitie
een toneelrepetitie is niets in vergelijking daarmee
De mensen gaan naar een broekenwinkel
en willen alleen maar een zomerbroek kopen
een bijzonder lichte zomerbroek
zoals ze zeggen
en ze passen en ze passen
en ze krijgen een attaque
Bij het passen van broeken
dient uiterste voorzichtigheid in acht te worden genomen
Wij passen alleen een lichte zomerbroek
en halen ons de dood op de hals
vreemd genoeg treedt de dood
in de herenpaskamers onvergelykbaar veel vaker in
dan in de damespaskamers Peymann
de dames glijden immers ook gemakkelijk in hun rokken
terwijl de heren er de grootste moeite mee hebben
Anderzijds ben ik in zulke paskamers
al op de beste ideeën gekomen
Tijdens dat passen van een broek

heb ik ooit eens het idee voor een roman gekregen
de roman heb ik ook geschreven
in Würzburg merkwaardig genoeg
maar natuurlijk heb ik deze roman
meteen weer verworpen en weggegooid
ik heb meer romans weggegooid dan gepubliceerd
om maar helemaal te zwijgen van al het overige proza
dat ik heb geschreven en weggegooid
en niet gepubliceerd

We passen alleen maar een broek
en we concipiëren een roman
of een toneelstuk

Verschrikkelijk dit woord *toneelstuk*

Zeker al het woord *toneel*

maar ook het woord *stuk*

en helemaal het woord *toneelstuk*

Ik haat immers ook het woord *theater*

en het woord *toneelspeler* haat ik als geen ander

alles wat met theater te maken heeft

haat ik als niets anders

pathetisch

ik haat het toneel

ik haat toneelspelers op het toneel

ik haat de theaterwereld

PEYMANN Dat kan ik niet zeggen

IK Natuurlijk

U bent immers een theatermens

zoals men zegt

ik ben echter geen theatermens

Met huid en haar

en met heel uw hart

houdt U van theater
bent U gek van theater
Ik haat theater met huid en haar
en ik verafschuw het als niets anders
niets staat mij meer tegen
maar juist daarom ben ik eraan overgeleverd
Ik haat theater
en alles wat met theater te maken heeft
en ben eraan overgeleverd
U bent eraan overgeleverd uit liefde
ik ben eraan overgeleverd uit haat

PEYMANN Theater is mijn wereld

IK Mijn wereld is het niet

PEYMANN Theater is mijn hartstocht Bernhard

niets dan theater

IK Precies omgekeerd is het met mij

ik verafschuw theater

het trekt me aan

omdat ik het verafschuw

U houdt van toneelspelers

ik haat ze

U houdt van publiek

ik haat het

U houdt van toneel

ik haat het

Alles waar U van houdt

haat ik

van alles wat U verafschuwt

houd ik

ik houd van alles

wat U verafschuwt

PEYMANN Een goede rundvleessoep Bernhard
daar heb ik nu zin in
wanneer het heet is
hebben we zin in een hete rundvleessoep
Oostenrijk is het beste rundvleessoepland
niets is beter in Oostenrijk
dan de rundvleessoep
In geen enkel land ter wereld
hebben ze een betere rundvleessoep Bernhard